

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobců: **a) Ing. J. L., b) Ing. D. L.**, proti žalovaným: **1) Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, **2) Úřad městské části Praha 4**, se sídlem Antala Staška 80b, Praha 4, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaných, v řízení o kasační stížnosti žalovaného ad 2) proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2012, čj. 5 A 277/2011 – 64,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci se žalobou ze dne 9. 9. 2011 domáhali toho, aby soud uložil žalovaným povinnost vydat bezodkladně rozhodnutí ke stavu stavby podle § 5 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Dále tvrdili, že žalovaný ad 2) dosud nerozhodl o žádosti ze dne 16. 12. 2010 týkající se obnovy dodávek vody. Žádné rozhodnutí nebylo vydáno ani o žádosti o obnovu řízení ve věci odstranění oken z bytu vlastníkem domu. Podáním ze dne 10. 2. 2012 vzali žalobci svoji žalobu v plném rozsahu zpět, neboť v obou věcech, v nichž se domáhali ochrany před nečinností, byla vydána rozhodnutí. Žádali náhradu nákladů řízení s poukazem na to, že žalovaní jednali opakovaně ve zcela nepřiměřených lhůtách.

[2] Městský soud řízení o žalobě zastavil podle § 47 písm. a) s. ř. s. a současně uložil žalovaným povinnost nahradit žalobcům náklady řízení ve výši odpovídající části zaplaceného soudního poplatku, který nemohl být soudem vrácen žalobcům.

[3] Proti usnesení městského soudu o zastavení řízení podal kasační stížnost žalovaný ad 2), tedy Úřad městské části Praha 4 (dále jen „stěžovatel“), z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Namítá, že pokud by soud postřehl vady žaloby, nemohlo by dojít k zastavení řízení, nýbrž žaloba by byla odmítnuta (a žalovaní by tedy nebyli povinni hradit náklady řízení), či by se alespoň musel soud pokusit o odstranění jejích vad. V části, v níž se stěžovatelé domáhali ochrany ve věci odpojení vody, nevyústila žalobní tvrzení v odpovídající žalobní návrh. Žalobní návrh byl neurčitý, nebyla v něm dostatečně identifikována záležitost, v níž měla být poskytnuta ochrana. Stěžovatelé dále poukazují na to, že v tomto typu řízení nelze požadovat atrakci správního řízení nadřízeným správním orgánem. Návrh obsahuje eventuální petit, což je ve správním soudnictví nepřípustné. Stěžovatelé vzali žalobu zpět z důvodu vydání rozhodnutí, z obsahu zpětvzetí nelze poznat, které rozhodnutí bylo příčinou zpětvzetí. Pokud

by se žaloba týkala nečinnosti stavebního úřadu, musel by městský soud zkoumat, zda neexistuje překážka věci pravomocně rozsouzené (viz věc vedená tímž soudem pod sp. zn. 5 A 237/2010).

[4] Stěžovatel pro případ, že by soud potvrdil zákonnost usnesení městského soudu, namítá, že se chybný postup soudu musel odrazit ve výroku o náhradě nákladů řízení. Jelikož se soud důkladně nezabýval přípustností žaloby, jejím obsahem a náležitostmi, měl automaticky za to, že podaná žaloba byla projednatelná a byla shoda mezi tím, o jaké rozhodnutí správního orgánu žalobci usilovali a po jakém správním orgánu ho požadovali, na straně jedné, a tím, pro jaké vydané rozhodnutí a kterého správního orgánu vzali žalobu zpět, na straně druhé. Stěžovatel dále poukazuje na to, že žalobou dle § 79 a násl. s. ř. s. se lze domáhat pouze vydání rozhodnutí, přičemž vydáním se rozumí předání rozhodnutí k vypravení, nikoliv však též jeho doručení. Správní orgán nemůže být nečinný po dobu od vydání rozhodnutí do jeho oznámení účastníkům. Žalobcům nelze přiznat náhradu nákladů řízení pouze proto, že správní orgán rozhodl po zákonem stanovené lhůtě, což žalobci tvrdili při zpětvzetí žaloby.

[5] Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalobci ve svém vyjádření ze dne 3. 12. 2012 shrnuli, že stěžovatel kasační stížností fakticky míří pouze proti jemu uložené povinnosti uhradit žalobcům náklady řízení. Upřesnili, že nyní projednávaná věc a věc vedená městským soudem pod sp. zn. 5 A 237/2010 nejsou totožné. Zatímco v této věci jde o aplikaci § 5 obč. zák. v řízení zahájeném na návrh žalobců, ve věci vedené pod sp. zn. 5 A 237/2010 se jednalo o to, zda stavební úřad je povinen zahájit řízení z moci úřední.

[7] Žalovaný ad 1) se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti. Stěžovatel napadl jak výrok o zastavení řízení, tak výrok o náhradě nákladů řízení. Dle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li dále stanoveno jinak. Podmínky objektivní přípustnosti kasační stížnosti jsou splněny, neboť kasační stížnost proti rozhodnutí o zastavení řízení je přípustná.

[9] Zčásti jsou splněny i podmínky subjektivní přípustnosti, neboť kasační stížnost podal účastník řízení o žalobě. Subjektivní přípustnost kasační stížností se však nevyčerpává tím, že ji podá účastník řízení. Z povahy kasační stížnosti jakožto opravného prostředku vyplývá, že ji může podat jen ten účastník, kterému nebylo rozhodnutím krajského soudu plně vyhověno, popřípadě kterému byla tímto rozhodnutím způsobena jiná určitá újma na jeho právech. Rozhodujícím přitom je výrok rozhodnutí krajského soudu, protože existenci případné újmy lze posuzovat jen z procesního hlediska. Při tomto posuzování také nelze brát v úvahu subjektivní přesvědčení účastníka řízení, ale jen objektivní skutečnost, že rozhodnutím soudu mu byla způsobena určitá, třeba i nepříliš významná újma, kterou lze odstranit zrušením nebo změnou napadeného rozhodnutí. Oprávnění podat kasační stížnost tedy svědčí jen tomu účastníku, v jehož neprospěch vyznívá poměření nejprůzračnějšího výsledku, který krajský soud pro účastníka mohl založit svým rozhodnutím, a výsledku, který svým rozhodnutím skutečně založil, je-li zároveň způsobená újma odstranitelná tím, že kasační soud napadené rozhodnutí zruší (srov. přiměřeně usnesení NS ze dne 30. 10. 1997, sp. zn. 2 Cdon 1363/96, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 3/1997, pod č. 28, dále srov. usnesení NSS ze dne 13. 9. 2012, čj. 3 As 72/2012 – 20, nebo usnesení NSS ze dne 30. 10. 2008, čj. 1 Afs 133/2008 – 110).

[10] Z argumentace stěžovatele obsažené v kasační stížnosti plyne, že se nedomáhá toho, aby soud v řízení pokračoval a žalobu meritorně projednal. Prezентuje konstrukci, dle níž nemělo být řízení o žalobě zastaveno, nýbrž žaloba měla být odmítnuta. Jak v případě zastavení řízení, tak v případě odmítnutí žaloby se řízení končí procesním rozhodnutím, aniž by předmět řízení byl meritorně projednán a vyřešen autoritativním soudním výrokem. Stěžovatel tedy nikterak nezpochybňuje skutečnost, že žaloba nebyla věcně projednána. Netvrdí, že by mu zastavením řízení o žalobě vznikla újma. Svoji pozornost totiž upírá výlučně k nákladovému výroku, byť formálně, vědom si judikatury Nejvyššího správního soudu k přípustnosti kasační stížnosti proti výroku o nákladech řízení (viz bod [13] níže), musí napadat i výrok o zastavení řízení. Část kasační stížnosti formálně brojící proti výroku o zastavení řízení působí dojmem nutného přívažku, o který stěžovateli ve skutečnosti vůbec nejde a jehož jediným účelem je založit přípustnost kasační stížnosti proti výroku o náhradě nákladů řízení.

[11] Jedinou újmu, která měla být stěžovateli napadeným usnesením způsobena, spojuje stěžovatel se zásahem do majetkové sféry v důsledku výroku o náhradě nákladů řízení. Tuto újmu ovšem není možné brát v úvahu při posuzování subjektivní přípustnosti kasační stížnosti proti výroku o zastavení řízení. Je totiž jen jeho odvozeným důsledkem, který nezávisí pouze na tom, že řízení bylo zastaveno, ale rovněž na dalších skutečnostech, které městský soud zohlednil (racionální chování žalobců v okamžiku podání žaloby).

[12] Soud proto uzavírá, že stěžovatel v tomto případě netvrdil, že by mu zastavením řízení o žalobě byla způsobena byť i jen minimální újma na jeho právech. Pozice stěžovatele je tak objektivně nahlíženo stejná, jako kdyby byla žaloba odmítnuta (takto měl dle stěžovatele městský soud správně postupovat), nebo dokonce zamítnuta. Ani v těchto dvou dalších případech by kasační stížnost stěžovatele nebyla subjektivně přípustná. Z toho plyne, že stěžovatel není oprávněn napadat výrok o zastavení řízení opravným prostředkem. Soud proto odmítl kasační stížnost směřující proti výroku I. usnesení městského soudu na základě § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[13] Vzhledem k tomu, že kasační stížnost stěžovatele proti výroku o zastavení řízení je nepřípustná, musel soud odmítnout kasační stížnost i v části týkající se nákladů řízení o žalobě (výrok III. usnesení městského soudu), a to v souladu s § 104 odst. 2 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) aplikovaným na základě § 120 s. ř. s. Kasační stížnost proti výroku o náhradě nákladů řízení je totiž nepřípustná nejen tehdy, pokud směřuje výlučně proti nákladovému výroku, ale též tehdy, když sice směřuje proti hlavnímu výroku, na němž je nákladový výrok závislý, avšak kasační stížnost proti tomuto hlavnímu výroku (zde výroku o zastavení řízení) je nepřípustná (podrobně viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 6. 2010, čj. 7 Afs 1/2007 – 64, bod 31, č. 2116/2010 Sb. NSS).

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. Byl-li návrh odmítnut, nemá žádný z účastníků nárok na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2012

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu